

TANKER OG SPØRGSMÅL TIL 2 SØNDAG EFTER HELLIGTREKONGER

Salmer:

717, 289, 56, 66, 787

Intro:

Helligtrekonger-tiden kaldte man førhen for oplysnings-tid eller åbenbarings-tid. Og det hænger sammen med, at vi i helligtrekonger-tiden får kastet et større lys ind over julens budskab. I helligtrekonger-tiden hører vi på en særlig måde om at krybbebarnet fra Betlehem er andet og mere end blot et menneske. Dette menneskebarn i krybben, Jesus Kristus, er bag facaden Guds egen Søn og ét med Gud selv. Det er først og fremmest det, helligtrekonger-tiden afslører.

I hele helligtrekonger-tiden er den liturgiske farve grøn. Det er den farve, der signalerer liv og vækst. Søndag efter søndag følger vi den gradvise afsløring af Jesu herlighed, og helligtrekonger-tiden inviterer os derfor ind i en stadig større erkendelse af at Jesus både er menneske og Guds egen Søn.

Denne anden søndag efter helligtrekonger er prædiketeksten beretningen om Jesus, der møder en fremmed kvinde, en samaritaner. Det er en beretning, hvor denne kvindes erkendelse af hvem Jesus dybest set er, også skrider gradvist frem. Til sidst forstår hun, at han netop er den lovede Messias og Guds egen Søn.

Prædiketekst – Johannesevangeliet 4,5-26: Den samaritanske kvinde

Jesus kom da til en by i Samaria, der hed Sykar, i nærheden af det stykke jord, Jakob gav sin søn Josef. Der var Jakobsilden. Træt af vandringen satte Jesus sig så ved kilden; det var ved den sjette time.

En samaritansk kvinde kom for at hente vand. Jesus sagde til hende: »Giv mig noget at drikke.« Hans disciple var nemlig gået ind til byen for at købe mad. Den samaritanske kvinde sagde til ham: »Hvordan kan du, en jøde, bede mig, en samaritansk kvinde, om noget at drikke?« – jøder vil nemlig ikke have med samaritanere at gøre. Jesus svarede hende: »Hvis du kendte Guds gave og vidste, hvem det er, der siger til dig: Giv mig noget at drikke, så ville du have bedt ham, og han ville have givet dig levende vand.« Kvinden sagde til ham: »Herre, du har ingen spand, og brønden er dyb; hvor får du så levende vand fra? Du er vel ikke større end vor fader Jakob, som gav os brønden og selv drak af den, ligesom hans sønner og hans kvæg?« Jesus svarede hende: »Enhver, som drikker af dette vand, skal tørste igen. Men den, der drikker af det vand, jeg vil give ham, skal aldrig i evighed tørste. Det vand, jeg vil give ham, skal i ham blive en kilde, som vælder med vand til evigt liv.« Kvinden sagde til ham: »Herre, giv mig det vand, så jeg ikke skal tørste og gå herud og hente vand.«

Han sagde til hende: »Gå hen og kald på din mand, og kom herud!« Kvinden svarede: »Jeg har ingen mand.« Jesus sagde til hende: »Du har ret, når du siger: Jeg har ingen mand; for du har haft fem mænd, og den, du har nu, er ikke din mand; dér sagde du noget sandt.«

Kvinden sagde til ham: »Herre, jeg ser, at du er en profet. Vore fædre har tilbedt Gud på dette bjerg, men I siger, at stedet, hvor man skal tilbede ham, er i Jerusalem.« Jesus sagde til hende: »Tro mig, kvinde, der kommer en time, da det hverken er på dette bjerg eller i Jerusalem, I skal tilbede Faderen. I tilbeder det, I ikke kender; vi tilbeder det, vi kender, for frelsen kommer fra jøderne. Men der kommer en time, ja, den er nu, da de sande tilbedere skal tilbede Faderen i ånd og sandhed. For det er sådanne tilbedere, Faderen vil have. Gud er ånd, og de, som tilbeder ham, skal tilbede i ånd og sandhed.« Kvinden sagde til ham: »Jeg ved, at Messias skal komme« – det vil sige Kristus; »når han kommer, vil han fortælle os alt.« Jesus sagde til hende: »Det er mig, den der taler til dig.«

Mulige temaer i en prædiken:

- Krybbebarnet er kommet for at forvandle og forny! Hér bliver det tydeligt ved at han møder en fremmed og foragtet kvinde midt i hverdagens trummerum og beder hende (og os med) om at hælde vores gamle, stillestående og rådne vand ud med det nye, levende og friske vand, som han er kommet med.
- Forud for historien hører vi, at klokken er omkring middagstid. Der var dengang ikke meget aktivitet i middagsheden. Det er hér, kvinden bevæger sig til brønden. Alene. Hun kan enten akut være løbet tør for vand eller hun kan have haft et bevidst ønske om at gå derned for sig selv. Men Jesus er der. Og det kan der være en pointe i. Han er der også når vi er alene. Han er der måske særligt, når vi er alene. Det kan være en byrde at være alene. Og omvendt kan det netop være dér, Gud kan få os i tale. Ensomheden kan i det lys blive en styrke.
- Vandet. Vand kan bruges til mange ting. Også til at spejle sig i. Hvad ser du i spejlet? Dig selv. Hvad ser du i vandspejlet? Også dig selv. Og så alligevel. Ikke alle vandspejl er ens. Dåbens vandspejl giver os f.eks. et andet billede. Det fortæller os, at vi ikke er alene. Vi ser os selv, ja. Men ikke kun. Vi ser os selv sammen med Gud, der følger os i vores liv og hverdag på godt og ondt. Dåbens spejlbillede fortæller os, at Jesus lægger sin hånd om os. Uanset hvad vi bærer med os. Præcis som han gjorde det dengang med kvinden ved brønden.

Spørgsmål til prædiketeksten:

1. "Herre, du har ingen spand, og brønden er dyb", siger kvinden til Jesus som svar på hans tale om levende vand. Hun er åbenbart så fokuseret på det almindelige vand, der er i brønden, og forstår tilsyneladende ikke, at Jesus her taler om levende vand som et billede på noget større end det dagligdags vand, vi kan se og røre ved.
Hér ligner hun os andre ret meget. Også vi kommer let til at fokusere på den håndterbare hverdag: hus, vand, el, telefon, internet og TV. Vi tager med stor omhu hånd om alle vores materielle værdier. Men hvordan er det med de åndelige værdier? Ser vi dem? Og burde vi måske indrette vores liv og hverdag på en anden måde for at få mere plads til dem?
2. Denne søndag er blevet kaldt for "ægteskabets søndag". Prædiketeksten hvert andet år er om brylluppet i Kana, og hvert andet år er den om denne kvinde, der på ulykkelig vis har fem forliste ægteskaber bag sig.
Ægteskabet har en høj status i Bibelen. Det er ligefrem et levn fra Paradisets have. Kan vi fastholde denne høje status i dag? Også uden at det fører til fordømmelse af dem, der oplever nederlag på dette område?
3. Jesus møder denne kvinde på en bemærkelsesværdig måde. Han er mand, hun er kvinde. Han er jøde, hun er samaritaner. De er så langt fra hinanden som de næsten kan være. Alligevel rækker Jesus hånden ud mod hende, viser hende tillid og beder hende endda om hjælp til at få noget at drikke. Tænk at kunne møde fremmede og anderledes tænkende med den anerkendelse og respekt, som Jesus her gør!
Er vi blevet mere mistænksomme over for andre i dag end tilfældet var "i gamle dage"? Og hvordan kan vi tage mere ved lære af Jesus i vores liv her?
4. Hvad er det mon mere præcist for en tørst, Jesus tænker på at kunne slukke i vores liv?
5. Hvorfor begynder Jesus pludselig at blande sig i kvindens privatliv, da han snakker om hendes fem forliste ægteskaber? Burde han ikke blande sig uden om noget så privat?
6. Hvad vil det sige at tilbede i ånd og sandhed?

Der er gudstjeneste kl. 9.00 i Grene Kirke og kl. 10.30 i Billund Kirke. Begge gudstjenester er ved Solvej.

Peter F